

Resum de la sessió participativa sobre restauració i produccions agroalimentàries locals

Assistents a l'acte:

Empresaris de restauració i produccions agroalimentàries locals: Gabriel Alzina, Juan Jose Álvarez, Judith Persiva, Mercè Camins, David Delgado, Jose Jorge Sidos, Lluís Pijuan, Josep Antoni Sánchez Amorós.

Montsec Cucó, tècnica de turisme del Consorci del Montsec.

Carme Brusau i Romà Pujadas, de l'equip redactor.

Generar sinergies entre turisme i produccions agroalimentàries

L'objectiu de la trobada és ajudar a definir quines especialitzats gastronòmiques i quines produccions agroalimentàries locals haurien de participar activament a la promoció del Montsec, en definitiva quines d'aquestes especialitzats i produccions locals tenen prou entitat com per esdevenir productes turístics del Montsec.

S'arriba a la conclusió de que a la zona del Montsec hi ha un ventall ampli de produccions locals, però es considera que la promoció s'hauria de centrar fonamentalment en un nombre reduït de productes. A l'hora de començar a concretar surten els productes que ja tenen un arrelament important: vi, oli, mel, ametlles, embotits al Pallars. D'aquests haurien de sortir els que es considerarien productes turístics a promocionar perquè poden portar visitants al territori. Han de ser pocs productes, per evitar dispersar els esforços.

Això no vol dir que s'hagin de deixar de banda la resta de produccions, que també són importants, però els visitants en tindran informació una vegada siguin al territori, no abans. En definitiva, es tracta d'escollir unes poques especialitzats gastronòmiques i produccions agroalimentàries locals per fer-ne una promoció àmplia, juntament amb la resta de productes turístics estratègics del Montsec, i paral·lelament impulsar unes produccions agroalimentàries locals lo més variades i àmplies que es puguin.

Vincular gastronomia i produccions locals als principals productes turístics del Montsec

Es constata que hi ha alguns productes turístics “estrella” plenament consolidats, com ara el Parc Astronòmic i el congost de Montrebei, entre altres, que porten molta gent al territori. Aquests productes estratègics són els que defineixen els trets diferencials del Montsec respecte d’altres territoris. Una destinació turística Starlight, per exemple, està a l’abast de molts pocs territoris.

Es constata que els productes agroalimentaris no arriben a aquest nivell de marcar diferències respecte d’altres territoris. Ara bé, això no vol dir que no siguin molt importants per a l’economia de la zona. La idea clau és aconseguir que els visitants atrets pels productes estratègics també s’interessin per les especialitzats gastronòmiques i les produccions locals, i si pot ser que allarguin l’estada visitants molins, cellers, agrobotigues, etc.

Serà important que en rebin una bona informació i també que els productes siguin de qualitat. La qualitat és fonamental si es vol que els visitants repeteixin l’estada.

Atansar productors i consumidors: la marca Montsec

Es considera important que els visitants identifiquin bé els productes locals amb el nom del territori. Es posa l’exemple del Pallars, amb la identificació que estan promocionant: al teu gust, productes del Pallars. Es considera molt interessant fer una cosa semblant al Montsec, tot i que hi ha un cert debat sobre si s’hauria de promocionar el Montsec o la Noguera. En general, es creu que Montsec té més possibilitats.

Algunes propostes concretes

A l’hora de definir productes turístics basats en les especialitzats gastronòmiques i les produccions agroalimentàries locals del Montsec s’avancen algunes propostes:

1) Ruta pels molins d’oli de la Noguera

Tenint en compte el gran nombre de molins que hi ha a la Noguera -uns 14- i la qualitat de l’oli que produeixen, seria interessant fer i promocionar una **ruta de l’oli**. Aquest és un producte del qual, a la resta de Catalunya, se’n desconeix la seva gran qualitat. No es tracta de competir amb les Garrigues ni amb altres territoris sinó fer promoció del producte local. El primer pas, que ja està fet, és crear l’Associació de molins de la Noguera; el segon pas, fer-ne promoció turística: visites als molins, degustacions, etc..

2) Proposta d’una botiga online

Aquests darrers anys s’han obert diverses agrobotigues a la zona del Montsec, la qual cosa vol dir que hi ha producte i clientela potencial. Un pas endavant seria l’obertura d’una **botiga online** conjunta on poder oferir tots els nostres productes. La comercialització és fonamental i s’han de saber aprofitar les noves eines disponibles.

3) S’ha de potenciar més la cuina de Km 0.

Hi ha d’haver millor comunicació entre els agents que operen a la zona del Montsec: pagesos amb produccions ecològiques, artesanals i de qualitat, elaboradors de produccions agroalimentàries locals, restaurants, agrobotigues. Moltes vegades es desconeix el que s’està produint a la vora i es busquen proveïdors d’altres territoris. S’ha d’organitzar una taula on es trobin tots els interessats en el tema: pagesos, productors, restauradors, etc.

L’objectiu ha de ser afavorir la cuina de proximitat, de Km 0. Que la gent que vingui al Montsec consumeixi fonamentalment productes del Montsec perquè prèviament s’han posat d’acord els agents implicats.

També fa falta que els productors puguin respondre i garantir un subministrament continuat. En cas contrari, tot es queda en teoria. S'ha de ser seriós i pacient: s'ha de continuar treballant encara que els resultats d'algunes campanyes no sempre siguin els desitjables.

Els problemes afegits del Montsec de Rúbies

El Montsec som tots però hi ha un sector que sembla que no hi sigui: el Montsec de Rúbies: Vilanova de Meià, Artesa, Foradada. És la queixa dels provinents d'aquesta àrea. S'està a favor del Parc Astronòmic, però es creu que s'ha invertit molt en una àrea, la vall d'Àger, i molt poc a la resta del territori.

Es considera que l'entorn del Montsec de Rúbies té grans aptituds turístiques i produccions agroalimentàries de qualitat i variades: formatge, vi, oli, embotits, i a més hi ha el Segre i l'embassament de Rialb.

Malgrat la queixa, es considera que la zona del Montsec, com a àmbit turístic a potenciar, continua tenint ple sentit.

Fallen les comunicacions internes

S'han millorat molt les infraestructures d'accés al Montsec, però no les de comunicació interna entre les diferents parts del Montsec. Per anar de punta a punta del Montsec s'ha de passar gairebé sempre per Balaguer. Això és un inconvenient, ja que fa més difícil la connexió entre àrees, mentre que les distàncies en línia recta són molt més curtes. S'haurien de crear rutes transversals que uneixen el territori sinó, els diferents punts del Montsec ens queden molt lluny. D'aquesta millora en sortiria beneficiat tot el Montsec. No es tracta de fer carreteres noves sinó d'arreglar pistes existents i senyalitzar-les.

Manca informació turística i senyalització

Una idea clau és que encara som "pobres en informació turística". Es considera que hi ha pocs punts d'informació, oficines o portals, i que tampoc són gaire àgils. Els visitants no reben tota la informació que els faria falta i que els ajudaria a fer l'estada més interessant. S'hauria de millorar la informació i presentar-la sota el paraigua de la marca Montsec.

També es troba a faltar més senyalització al territori. A vegades els visitants van perduts. S'hauria de fer un esforç, entre tots, per millorar la senyalització, una demanda clara dels turistes que venen al Montsec.

La promoció turística s'ha de basar en donar a conèixer els atractius existents

No ens hem de basar tant en la creació de nous productes sinó en donar a conèixer millor els que tenim: el Montsec ha d'aprendre a fer-se notar en el món complex del turisme. Si no saben qui som no vindran. I si venen i no ens troben, passaran de llarg. Per tant, falta una bona combinació de promoció potent i senyalització acurada.

Un problema recurrent: la dificultat de senyalització dels establiments privats

Fa falta una bona senyalització, àmplia i neutra, que indiqui d'una manera fàcil què es pot trobar a cada poble. És fonamental, ja que la gent quan ve o passa per la zona no sap on anar perquè la gran majoria de pobles i establiments no som a peu de les carreteres principals. Es posa l'exemple d'Os de Balaguer, on hi ha de tot però molta gent no ho sap perquè cal arribar fins al poble per assabentar-se'n, doncs no hi ha cap tipus de senyalització a la carretera, a banda del nom del poble.

La impossibilitat legal de senyalització a la xarxa viària de la Generalitat és un tema recurrent, una queixa que es repeteix, i que amb tota probabilitat es continuarà repetint en el futur. A banda del marc legal, el problema per al sector turístic del Montsec, atractius i establiments alhora, rau en les dificultats de donar a conèixer la seva existència als que circulen pel territori.

Informació a l'entrada de cada poble

A l'entrada de cada poble amb una certa entitat hi hauria d'haver una informació acurada de tot el que hi ha per veure i tot el que s'hi pot fer (menjar, dormir, comprar, visitar, practicar...). Són molt importants uns horaris clars i sense canvis, ja que massa canvis porten a la desorientació i al rebuig del visitant.